

Власик В. А.,
студентка 5 курсу,
1 групи ІПКОЮ
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого

ТЕНДЕНЦІЯ ДО ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ КВАРТИРНИХ КРАДІВ ЯК НЕГАТИВНИЙ ІНДИКАТОР ЗЛОЧИННОСТІ

Ключові слова: квартирна крадіжка, професіоналізм, спеціальні засоби.

Keywords: burglary, professionalism, special tools.

Анотація: Розглянуто кримінологічну природу квартирних крадіжок як найпоширенішого

виду злочинів проти власності. Розкрито основні кримінологічні риси особистості злочинця.

Abstract: The criminological nature of the burglary as the most common form of crimes against property is considered. The main criminological characteristics of offender are disclosed.

В умовах реформування всіх сфер життєдіяльності нашого суспільства особливо актуальним є захист особистісних і майнових прав та захист інтересів громадян. На сьогодні в Україні збільшилась кількість крадіжок різних видів. Особливе місце серед них посідають крадіжки із проникненням у приміщення.[3]

За оцінками експертів квартирні крадіжки складають найбільшу кількість серед крадіжок з проникненням у житло. Кримінальні провадження цієї категорії поєднують у собі розслідування декількох (двох та більше) систематично вчинених епізодів злочинної діяльності злочинних груп (66,3%) та окремих злочинців, тобто характеризуються ознаками "серійності" та задалегідь обдуманості. [1]

Якщо розглядати особистість злочинця, то можна стверджувати, що спостерігається значне омолодження квартирних злодіїв, середній вік яких складає 25 років. У той же час серед засуджених за крадіжки державного і колективного майна вдвічі більша істотна вага осіб середнього віку (30-49 років). Більшість квартирних крадіжок вчиняються особами у віці від 18 років. На відміну від неповнолітніх, вони в першу чергу викрадають цінні речі, що користуються попитом і які можна швидко і вигідно реалізувати, а не тільки такі речі, які цікавлять їх особисто. Але дорослі квартирні злодії, на відміну від неповнолітніх, викрадені речі намагаються скоріше реалізувати.[2]

Крім того, слід зазначити, що серед осіб, які вчиняють квартирні крадіжки, спостерігається тенденція до професіоналізму. Групи крадів стали більш стійкими та конспіративними, зросла інтенсивність вчинення ними крадіжок, налагоджена система реалізації викраденого. Більш досконало готуються самі злочини, використовуються спеціальні засоби, що полегшують реалізацію злочинного наміру: інструменти, призначені для господарсько-побутових потреб (лом, сокира, пила, цвяходер), та спеціально виготовлені злодійські інструменти («фомка», «відмички», «слон» тощо). Так, зокрема, дії щодо підготовки до вчинення квартирної крадіжки включають в себе:

1) вибір об'єкта крадіжки (квартири, будинку, дачі, тощо) здебільшого здійснюється або проведенням розвідувальних дій, або завдяки прямій чи несвідомій наводці інших осіб, у тому числі майбутньої жертви (потерпілого);

2) вивчення об'єкта крадіжки й обстановки, в якій злодію доведеться діяти. З цієї метою використовуються різноманітні приводи для відвідування приміщень (наприклад, під виглядом медичного працівника, страхового агента, слюсаря, електрика та ін.). Під час такого «відвідування» злочинцем намічаються предмети крадіжки і визначаються місця їх зберігання, вивчається розташування приміщень (кімнат), особливості засувних пристроїв на дверях, вікнах тощо, а іноді створюються необхідні умови для реалізації злочинного задуму (пошкоджується охоронна сигналізація, телефонний кабель, викрадається ключ від замка вхідних дверей або робиться його зліпок тощо);

3) вибір найбільш ефективного способу безпосереднього заволодіння майном, а також підготовка необхідних технічних засобів, за допомогою яких буде здійснений злочинний намір (знарядь спеціального призначення, що використовуються для подолання перешкод, вимкнення охоронної сигналізації, транспортних засобів для пересування до об'єкта крадіжки і перевезення викраденого та ін.);

4) вибір способу приховання слідів крадіжки, в тому числі приховання чи збут викраденого;

5) попередню змову між співучасниками крадіжки, розподіл ролей і визначення ступеня участі кожного у підготовлюваному злочині, а також при необхідності - забезпечення «алібі» тощо.

Зросли розміри матеріальної шкоди, завданої громадянам в результаті вчинення злочинів даного виду. Більшість крадіжок індивідуального майна з помешкань громадян вчиняють чоловіки. Проте злочинці порівняно рідко діють власними силами. Їм допомагають жінки, які, як правило, виконують роль навідника. Серед квартирних злодіїв значна частка раніше судимих. Кожний третій з них був засуджений два і більше разів за злочини, вчинені проти власності. Ця обставина свідчить про зростання «професіоналізму», ступінь якого характеризують такі основні ознаки: постійність злочинної спрямованості, наявність відповідних знань і навичок (спеціалізація), основне або додаткове джерело існування за рахунок крадіжок, зв'язок з кримінальним середовищем.

На думку Ю. В. Самусенко, якщо злочинна діяльність особи містить ці ознаки або частину

їх, то вона підлягає особливому контролю з боку органів внутрішніх справ, і в першу чергу підрозділів карного розшуку. Такі злочини становлять найбільшу суспільну небезпеку.[2]

Список використаних джерел:

1. Бондар В. С., Сегай М. Я. Проблеми теорії та практики застосування спеціальних криміналістичних знань у розслідуванні квартирних крадіжок: монографія / В. С. Бондар, М. Я. Сегай. – Луганськ: 2011. – 69 с.
2. Самусенко Ю. В. Вікові особливості осіб, що вчиняють крадіжки, поєднані з проникненням у житло / Ю. В. Самусенко // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ України. 2008. – № 2 (38). – С. 363-367.
3. Шепітько В. Ю. Керівництво з розслідування злочинів: наук.- практ. посіб./ В. Ю. Шепітько. – Харків : Одісей, 2010. – 231-234 с

Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого

ЗЛОЧИННІСТЬ

У ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ

Матеріали XVI Всеукраїнської кримінологічної
конференції для студентів, аспірантів та молодих вчених

(м. Харків, 12 грудня 2017 р.)

За загальною редакцією
професора *А. П. Гетьмана* і професора *Б. М. Головкина*

Харків
«Право»
2017

УДК 343.9.01:005.44
ББК 67.61я431
3-68

Редакційна колегія:
проф. А. П. Гетьман;
проф. Б. М. Головкін;
канд. юрид. наук, доц. О. В. Ткачова,
канд. юрид. наук, ас. О. В. Таволжанський,
канд. юрид. наук, ас. Н. В. Сметаніна,
канд. юрид. наук, ас. К. Д. Кулик,
канд. юрид. наук, ас. О. О. Шуміло,
ст. лаб. К. С. Остапко

3-68 **Злочинність** у глобалізованому світі : матеріали XVI Всеукр.
кримінол. конф. для студентів, аспірантів та молодих вчених (м. Хар-
ків, 12 груд. 2017 р.) / за заг. ред. А. П. Гетьмана і Б. М. Головкіна. –
Харків : Право, 2017. – 420 с.

ISBN 978-966-937-307-6

ISBN 978-966-937-307-6

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2017
© Оформлення. Видавництво «Право», 2017